

1902. évi 2. sz. 46. p.

Debreczen, 1902.

I. évfolyam, 34. szám.

Csütörtök, április 24.

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak: Helyben: 1/4 évre 3 kor
Egészévre 12 kor; Vidéken: 1/4 évre 5 kor;
Egészévre 20 kor. Egyes szám ára 4 fillér.

Felelős szerkesztő
Harsányi Sándor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Csapó-utca 9. sz.
Telefon: 275.
Kéziratok nem adatnak vissza.

A hivatalos órák.

Debreczen, április 23.

A *Budapesti Hirlap* mai számában olvassuk az alábbi hirt:

Halmos János polgármester a hivatalfőnökhöz a következő körrendeletet intézte:

Tudomásomra jutott, hogy egyes hivatalfőnökök a hivatalból, szabályszerű írásbeli bejelentés nélkül, egy-két napra egyszerűen elmaradnak, sőt az engedelem írásbeli kérelmezésének mellőzésevel több napi szabadságra is eltávoznak. Utasítom a hivatalfőnököket a kötelező szabályoknak és utasításoknak pontos megtartására s fölhívom, hogy írásbeli bejelentés nélkül az elmaradástól tartózkodjanak és még az egy napra terjedő távolmaradásra is *írásbeli bejelentés útján kérjenek engedelmet.*

A mi Budapesten a hivatalfőnököknél napirenden van, az — sajnos — Debreczen városnál nemcsak a *hivatalfőnököknél*, hanem a kisebb, alárendelt tisztviselőknél is általános. Rengeteg a panasz a közönség körében, hogy a városnál egyik-másik hivatalos helyiségben órákig kénytelen elácsorogni, míg dolgát elintézheti. Ha a reggeli órákban keresik fel a hivatalokat, azzal fogadják az ügyes-bajos feleket az előszobában ácsorgó hajdu, hogy — bizony még *korán* jöttek. A tekintetes, vagy a nagyságos ur — a sze-

rint, a mint valamely *napidijast*, vagy *fogalmazót* keresik — még nem jött fel. Ha pedig délfelé jön vissza ugyanazon ügyes-bajos fél, bizonyos, hogy azt a felvilágosítást kapja, hogy a tekintetes, vagy a nagyságos ur — *már elment.* S ez így megy napról-napra, hónapról-hónapra és esztendőről-esztendőre. A hivatalos órákat Debreczen városánál a tisztviselők nagyrésze egyáltalán nem tartják be.

Hogy milyen kárára van ez az ügykezelésnek, mint a nagyközönségnek, ezt bővebben fejtegetnünk, azt hisszük, teljesen fölösleges. Tudja minden polgár, a kinek véletlenül elintézni való ügye akad a város egyik-másik ügyosztályánál.

Mi ezuttal csak az okokra kívánunk rámutatni, a melyek a tisztviselők hivatalmulasztását előidézik. S azt hisszük, hogy ezeket az okokat kitálatni módfelel könnyű. Első sorban ősidők óta hihetetlenül laza és slendrian ott az ellenőrzés — s ez még a régi rendszer kinövése. Az öreg polgármester bizony soha sem gyakorolta valami példás szigorral a tisztviselők ellenőrzését s ma már kívánni sem tudjuk tőle, hogy az esztendők óta megszokott kerék-

vágásból kikökkentse a város ügykezelését; öreg ember már ehhez s gyöngé.

Ismerünk akárhány tisztviselőt a városnál, akik 3—4 helyen is igazgatósági tagságot töltenek be. Ezek nagyrészen — tiszteletbeli állások ugyan, a melyek után külön honorarium nem jár, de idejének nagyrésztét mégis elrabolják a tisztviselőnek. A közönség pedig nem arra való, hogy a saját filléreiből fizetett tisztviselők tiszteletbeli állásai miatt, órákon át ácsorogjon a hivatalok előszobáiban, ha valamely ügyes-bajos dolgot akarja elintézni. A mi véleményünk szerint a városi tisztviselőnek nem volna szabad semmi féle — akár tiszteletbeli, akár meghatározott mellékjövédelmet biztosító — állást betöltenie, mert a legnagyobb lelkiismeretesség mellett is, elkerülhetetlen, hogy a sokféle elfoglaltság miatt, hivatali mulasztást el ne kövessen.

Nem mi vagyunk az elsők, a kik ezt szövésszük. Ugy emlékszünk, hogy tavaly egyik helybeli lapársunk szintén a legenergiusabban követelte a városi tisztviselőktől a hivatalos órák pontos betartását. De a közönség rengeteg panaszából, sajnálattal kell kons-

TÁRCZA.

Költők szerelméről.

Költő és szerelem, e két fogalmat nem is lehetne tán elválni képzelnünk?

A szív az, a mi a költőknél az ész mellett előtérbe lép; a szív világa az, melynek légkörében éltek mindig a költők.

Aki a költők életrajzait figyelemmel olvassa, az a mondottokról meggyőződhetik; sok érdekes apróságokat találhatni azokban, a hajdankor költőiben ép úgy, mint az alig múltban.

A lesbosi Dálnoknő. Sappho, egész életét a szerelemnek áldozta s öngyilkos lett boldogtalan szerelemből.

Ovidius nagymester volt a szerelemben, a mit a „Szerlemlétkönyve” is mutat, az ő életének folyamában is a szerelem képezi a katasztrófát, a menyiben Augustus császárlánya, Julia miatt száműzték.

Horatius is csak a szerelemnek élt, mikéntünk kedveseinek hosszú sorozatából Catullusszerelmi költeményeiből szinte ki-világlik, hogy egész életét udvarlásban

tölté el. A középkori költőnőmadása megépen nevetéses, a trobadourok és a minneságerek a nőt egy rangra helyezik az Istenséggel s tömérdék ostobaságot követnek el vakszerelmükben.

Dante a költők legnagyobbika, már 9 éves korában szerelmes lett Beatriceba a kit később 17 év múlva mint 8 gyermekes anyát látott viszont, de ez nem ábrándította ki, sőt e regényes szerelemét megtartá haláláig.

S az újabbkori költők is mind hajjal kivétel nélkül a szerelemnek.

Goethe még nem volt 14 éves, midőn Greichen iránt szerelemre gyúlt s e viszonyára még aggkorában is győryörrel gondolt vissza s remekművének Faustnak egyik alakját róla nevezé el.

Byron, a szerencsétlen nagy költő, már 8 éves korában szerelmes volt egy 7 éves leányba. S mint maga írja, oly eszeveszetten bele volt bolondulva, hogy nem volt nyugalma, nem tudott aludni. Midőn később házasságát meghalotta, beteg lett. 12 éves korában már ismét szerelmes lett egy másik nőbe, mokatestvérebe. A mi Petőfink mint első költeményéből gyanítani lehet, 11 éves korában ismerte először a szerelmet, Hogy mily

heves és könnyen lobbanó szive volt a mi nagy lantosunknak, mutatja az az eset hogy egy este Prielle Cornéliát látta játszani valami igen kitűnő szerepében s ez annyira megzavarta a költő fejét, hogy felvonás közben felrontott a szinpadra s nőül kérte és kívánta, hogy rögtön esküdjék meg vele. Prielle Cornelia nagyot nézett és beleegyezett! Rögtön rohani Petőfi a paphoz, de az nem akará megesküetni őket. Másnapra azután lelohadt a tűz s elmaradt a házasság.

Különben a költők többnyire hamar megszeretnek valakit s hamar kimernek valakiből, tehát sokat szeretnek.

E tekintetben Goethe áll legelső helyen, mert neki 11 ismert viszonya volt. Ez nem éppen hizelgő a hölgyekre nézve egyfelől; de másfelől bókna is vehetik, hasonlítván a költőt a madárhoz, mely ha párját megtalálta, elvonom vele a boldogság ölére, a puha fészekbe s nem dalol, hallgat, mert nincs hangja a legnagyobb boldogság megdallolására.

Kivételt képez itt Petőfi, ki feleségéhez írta legszebb dalait a mézeshe-tekben.

tatálnunk, hogy a régi rendszer e téren is sok javítani valót hagyott maga után.

Szóvá tettük most e kérdést pedig leginkább azért, mert alapos a reményünk, hogy felszólalásunk ezuttal nem jár eredmény nélkül. Puky Gyula főispán, a mint az ügykezelésben új rendet teremt, hisszük, hogy ebben az irányban is, a közérdekét tartva szem előtt, a leg-radikálisabban intézkedni fog.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Saját tudósítónktól.

Budapest, április 23.

Az igazságügyi tárca költségvetését Rohonyi Gyula vezette be röviden, utána szűzbeszéd következett: a Bakonyi Soma debreczeni képviselő, a kit jeles embernek tartanak patriájában. Kétségkívül jeles, képzett jogásznak mutatkozott be, a kívül mindenestre sokat nyert a függetlenségi párt. Neumann Ármán volt a következő szónok. Érdekes beszédét a jogászok nagy figyelemmel hallgatták.

A folyosón a négy megüresedett választókerületről és jelölteiről, meg az új kereskedelmi miniszterről beszéltek. A legsűrűbben ma Batthány Lajos nevét emlegették kereskedelmi miniszternek és Vöröss Lászlót államtitkárnak.

Részletes tudósításunk itt következik:

Elnök Apponyi Albert gróf.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán, Plósz Sándor, Fehérvári Géza báró, Cseh Ervin.

A jegyzőkönyv hitelesítése után

Elnök több ismert kuriai átiratot mutatott be.

A Ház az indemnítást harmadik olvasásban elfogadja. Következik az

Igazságügyi költségvetés általános tárgyalása.

Rohonyi Gyula előadó indokolja a költségvetést és azt elfogadásra ajánlja.

Bakonyi Samu beszéde.

Bakonyi Samu az igazságügyi politikával akar foglalkozni. De ki akar terjeszkedni azon sérelmekre, melyeket e téren is Ausztria nekünk okoz. Elismeri, hogy a miniszter munkaprogramja nagy és méltó egy öntudatos miniszterhez, az igazságügyi politika vezetőjéhez. Igaz ugyan, hogy a költségvetés szerint a külső helyzet javult, de kifogásolja azt, hogy az igazságszolgáltatás jövedelmei nem az igazsági költségvetésben, de a pénzügyminiszteriumban számoltatnak el. Így azután arról panaszkodik az előadó ur, hogy jelen helyzetben nem javíthatunk a bírói kar anyagi helyzetén Magyarországon, csak a militarizmusnak áldoznak mindent, de az állami élet legfontosabb tényezőjét elhanyagolják. Az ügyvédség színvonalát emelni kell, ezért az elméleti kiképzést sürgeti. Az ügyvédi és bírói kiképzés egységesítését szükségesnek tartja és kívánja, hogy

bírói állásra csak az legyen alkalmazható, aki időt töltött ügyvédi pályán. A végrehajtási eljárás egyszerűsítését feltétlenül helyesnek tartja. A főszebiróság eljárásának reformját és hatáskörének megszorítását szükségesnek tartja. A büntetői jogunkat is reformálni kellene, a feltételes elítélést közvetlenül be kell hozni. A halálbüntetés eltörlése mellett foglal pártja nevében állást. (Élénk helyeslés a szélső baloldalon.) Ez nem felel meg a mai modern jogelvek követelményeinek, sem a humanizmusnak. A közigazgatási kihágások túlnyomó voltát hozza fel, melyre nézve az intézkedések épen nem megfelelők. A gyakorlat hiányának tekinteti, hogy a kötelező jogorvoslat nincs behozva.

A Kuriai bíraskodásról szól, melynél a jogegység, melyről az előadó szólt, fel nem található — mert egyik tanács így ítél, a másik úgy. A segédtelevkönyvvezetői állást megszüntetendőnek tartja, ezeket televkönyvvezetőkké kellene kinevezni. A magánjogban helytelennek tartja a hitbizományok intézményének fentartását, mert azok az ország gazdasági érdekeivel ellentétben állanak. Horváth Boldizsár példájára hívja fel a miniszter figyelmét, a ki a jogreform alapjául a 48-as alapot tekintette és ma mit látunk? A törvénykönyv szelleme merőben ellentétes a 48-as alappal. És abszolutisztikus szellem vonul rajta végig. Ezen abszolutisztikus szellem nyilatkozik meg a katonai bíraskodás kérdésében. Ez a függetlenségi-párt álláspontja szerint teljesen helytelen, mert az állampolgárok közt a büntető igazságszolgáltatásban különféle kategóriákat felállítani nem szabad. A többség közjogi álláspontja nem találja lehetségesnek az ország javára szolgáló jogi egységesítést, azért a költségvetést nem fogadja el. (Élénk helyeslés és éljenzés a szélbalon.)

Neumann Ármán a törvénytudó feladattól beszél, a kinek azt az anyagot kell feldolgozni, mely a kor felfogásában gyökeresedik és a kor kívánalmaihoz és szükségleteihez kell alkalmazkodnia. — Szól az új polgári perrendtartásról, melyben az elvek benn foglaltatnak. Csodálkozik, hogy ilyen hatalmas intézménnyel szembe a nemzet oly közönyösséggel viseltetik, pedig ezen jogi alkotás bennünket mindnyájunkat közelről érdekel. A bíróság és ügyvédség közötti viszonyról szól, mely nálunk idegenkedésben, ellenségeskedésben nyilvánul. Ennek oka az, hogy az ügyvédi és bírói kiképzés nem egységes. Azért szükségesnek tartja azt, hogy az ügyvédekből kerüljenek ki a bírák. Az ügyvédi kar színvonalát bizonyonnyal emelni fogja az új perrendtartásban felvett szóbeliség, nyilvánosság, melynek következtében az ügyvédi kar csak tehetségesebb elemei érvényesülhetnek.

A numerus klauzusról szólva azt helyesnek nem tartja. A szabad verseny ellen gazdasági téren is alig történnek intézkedések, miért tennék ezt tehát itt, hol legkevesebb van rá szükség. A katonai bíróságokat reformálni kellene, mert a mai büntető katonai bíróság nem felel meg azon jogelveknek, hogy a katonai

fegyverben levő polgár, nem zsoldos, reá tehát csak szolgálati ügyben alkalmazható a katonai büntető-bíróság ítélete. Az igazságügyminiszter nagy tudása előtt meghajtja az elismerés lobogóját és a költségvetést elfogadja. (Éljenzés és taps.)

Vállozás

a vasuti menetrendben.

Egy gyorsvonattal kevesebb.

Saját tudósítónktól.

Debreczen, április 23.

A MÁV. nyári menetrendjében, a mely május hó 1-jétől érvényes — a többek közt olyan változás is lesz, a mely Debreczen város idegen forgalmát is meglehetősen csökkenteni fogja, — de úgy forgalmi, mint kereskedelmi és ipari szempontból, valóságos katasztrófát jelent Máramaros-Sziget és Szatmár városokra. Az új menetrend szerint ugyanis, az a gyorsvonat, a mely Budapestról este 6 óra 26 perczkor érkezett Debreczenbe s innen Szatmárig ment tovább, május 1-jétől csak Debreczenig közlekedik. Viszont a Szatmárról reggel 6 óra 42 perczkor induló gyorsvonat május 1-től ugyancsak Debreczenből indul B.-Pestre. Szóval: Debreczen—Szatmár és M.-Sziget között egy gyorsvonat közlekedése be lesz szüntetve. Ez az intézkedés Debreczen kereskedelmi érdekeit is élesen érinti, de igen hátrányos a debreczeni kamara területén fekvő Szatmár és Máramaros-Sziget városok közgazdasági életére.

A debreczeni kereskedelmi és iparkamara, tudatában az említett két város sérelmének, a tegnapi napon sürgős feliratot terjesztett a kereskedelemügyi miniszterlumhoz, kérve az említett gyorsvonat további közlekedésének elrendelését.

Az érdekes felirat szövege szerint a következő:

Nagyméltóságú Miniszter Ur!

A mily örömmel vettük néhány év előtt Nagyméltóságod abbeli intézkedését, hogy a Budapestről délután 2 órakor induló gyorsvonat közlekedését Debreczenen át egész Máramaros-Szigetig, viszont Máramaros-Szigetről reggel 5 órakor kiindulva Debreczenen át Budapestig elrendelni kegyeskedett: ép oly lehangolólag hatott Máramaros vármegye és vidékének közönségére az a körülmény, hogy ezen gyorsvonati közlekedés már egy évvel ezelőtt Máramaros-Szigetre nézvé megszüntetve lett, a mennyiben a reggel 8 óra 48 perczkor Debreczenbe érkező gyorsvonat nem Szigetről, hanem csak Szatmárról indult ki, — az este 6 óra 26 perczkor Budapestről Debreczenbe érkező gyorsvonat végpontjaként szintén csak Szatmár lett megállapítva Máramaros-Sziget teljes mellőzésével.

Ezen intézkedés akkor, értesülésünk szerint azzal indokoltatott, hogy az említett gyorsvonatoknak a szigeti viszonylatban levő közlekedtetése a m. kir. államvasutaknak jelentékeny anyagi károsodásával jár, mert a közönség állítólag csak igen csekély mérvben frequentálta a vonatokat, minélfogva a helyesen al-

kalmazott vasuti politika következménye volt az említett gyorsvonatu közlekedésnek Szigettől—Szatmárig s Szatmártól—Szigetig való beszüntetése.

A tisztelettel alulirt kamara annak idején ezen felhozott érv folytán nem emelte fel szavát az addigi állapot fenntartása érdekében, noha azon nézetben volt és van ma is, hogy az életbeléptetett gyorsvonatu közlekedésnek egy évi kísérlete még nem fogadható el teljes bizonyítéknak arra nézve, hogy a gyorsvonatu személyforgalom, — melynek ki nem elégitó mérvét talán épen ez évben a kedvezőtlen gazdasági és üzleti eredmények is okozhatták, — már a közel jövőben nem emelkedett volna-e.

A mai napon azonban sajnálattal kellett szatmármegyei birtokosok és kereskedők útján értesülnünk arról, hogy a folyó év május 1. napjától kezdve a Budapestről este 6 óra 29 perczkor Debreczenbe érkező 1702. számú gyorsvonat Debreczen-től—Szatmárig és a Szatmártól reggel 6 óra 42 perczkor induló 1701. számú gyorsvonat Debreczenig való közlekedésének további beszüntetése lett elhatározva.

A tisztelettel alulirt kereskedelmi és iparkamara, melynek a szóban levő s területéhez tartozó két vármegye ipari, kereskedelmi és forgalmi érdekei gondozása törvényben gyökerező kötelessége, nem mulaszthatja el Nagyméltóságod előtt már előre kifejezni abbéli nézetét, hogy az említett intézkedés nemcsak egy vármegye, nemcsak egy nagy vidék, hanem általában mindazon vonalmenti érdekeltiségeknek, melyeket e gyorsvonatok Budapestről kiindulólág Debreczenen át Szatmárig és Szatmártól kiindulólág Debreczenen át Budapestig érintenek, közforgalmi, gazdasági és üzleti szempontból határozottan hátrányára szolgál.

Az előnyös és gyors vasuti közlekedések és összekötő csatlakozások fenntartása tapasztalat szerint nem a forgalom mérvének csökkentését, hanem annak emelését és fejlesztését idézik elő. Az előnyös vasuti közlekedésnek még elhagyatott vidékeken is élénkítő, forgalmasabb helyeken pedig úgy a kereskedelemre, mint az iparra fejlesztő hatása van. A vasuti közlekedéshez rendezkedik be a mezőgazdaság, az ipar, a kereskedelem és számos, itt fel nem sorolható magán- és általános érdek életbevágó szála fűződnek ahhoz. Viszont a már éveken át fenntartott vasuti közlekedésnek beszüntetése — és e tekintetben kereskedelmi és ipari, sőt gazdasági szempontból is jelentős oly vidéki gőczpontoknak, mint Szatmár és Máramaros-Szigetnek mellőzése, — nem jelenthet mást, mint határozott retrográd irányzatot, melynek nyomában pusztulás jár, mely ipart, kereskedelmet, gazdasági és üzleti életet fellendült további fejlődésében gátol, akadályoz és tönkretesz.

Oda terjed ennél fogva tiszteletteljes kérelmünk, kegyeskedjék Nagyméltóságod az általunk a fentebbiekben kifejtett nagyfontosságú ügyet fontolóra venni, pártoló kegyes figyelmére méltatni és ha már — tekintettel a folyamatosan levő ruthén akezióra — a nézetünk szerint — szintén figyelemre érdemes M.-Szigetre, — a gyorsvonatu összeköttetés ki nem terjeszthető is, legalább Szatmárra nézve az eddigi menetrend szerinti állapotnak f. évi május 1-től való tovább fenntartását sürgősen elrendelni kegyeskedjék.

Késelés gyermeki szeretetből.

Merénylet egy rendőr ellen.

Saját tudósítónktól.

Debreczen, április 23.

A csapó-utcai kenyérsoron szokatlan izgalmat és csődületet okozott tegnap két kenyéráruló amazon harcza. Mindakettő régen agyarkodik a másikra és tegnap végre kicsordult a gyűlölködés kelyhe.

Az egyiket *Ábel* Juliának, a másikat *Kiss* Julesának hívják. Egymásmellett árulták évek óta a fehér cipőt, de soha sem tudtak megférni; — örök perpatvar volt a szomszédság átka. Tegnap újra összemaradtak. Egyik szó a másikat követte és egy szempillant alatt két hajfonatot lengetett szétcibálva a tavaszi szellő. Majd öltre mentek s a két harezias hölgy ott simogatta egymást az utca porában — nagy gyönyörűségére az utca közönségének, mely kíváncsian állta körül az ingyenes látványosságot.

Nagy Bálint, a sarkon örködő rendőr időszerűnek találta a közbelépést és vesztére — beleavatkozott a kofaháboruba. A rendőri beavatkozásnak mindössze annyi eredménye volt, hogy míg előbb *Kiss* Julesa és *Ábel* Juli egymást ócsárolták becsúszó szavakkal, addig most közös erővel Nagy Bálint fejére zúdították a pokoli jókívánatokat.

A rendőr sem vette tréfára a dolgot és véget vetendő az utcai botránynak: felszólította a két asszonyt, hogy kövessék őt a bünyügyi osztályhoz. Ez azonban nem történhetett meg simán, mert *Kiss* Julesának tizenkét esztendősi siheder fia anyja védelmére esztendősi *sulyosabb argumentumok* híjján — *merő gyermeki szeretetből zsebkéssel támadt a kötelességteljesítő rendőrnek.*

A váratlan merénylet sikere, szerencsésen megtört Nagy Bálint hidegvérűségén, a ki lefogva a züllött siheder kezét — könnyebb sérüléssel menekült az anyját védő fiu bosszujától.

A két kebelbarátnőt s a nagyreményű késelőt együttesen kísérték föl a rendőrségre — a kíváncsi népesoport díszkísérete mellett.

UJDONSÁGOK.

Zubovics-redivivus.

— Saját tudósítónktól. —

Ki ne ismerné ez országban — legalább hirtől — *Zubovics* Fedor bárót, a bátor és vitéz huszárkapitányt, a kinek hősiessége, vakmerő kalandjai, ötletessége, magyar vendégszeretete messze földön híres? Hányszor megesett, hogy ha elunta a dolgát a vén Európában: gondolt egyet és eltűnt. Aztán jött a hír, hogy Ázsiában harezol, vagy Afrikában vadászik, a vagy Ausztráliában keresgél a muzeuma számára való dolgok után. Ha aztán hazatért, sietett a Migazzi-kastélyba, a mely Nógrádmegyének egyik vadregényes helyén fekszik s a melyet a kapitány lakásul bérelt. Most legutóbb, hogy a bérleti szerződés lejárt, a kastély tulajdonosa, a kivel *Zubovics* örökös harezban állott, nem akarta megújítani a szerződést. A kapitány erre fogta magát és itthagya Magyarországot s a Trieszt fö-

lött levő Lerkics-en épített magának pompás nyári lakot. Itt valamikor katonai erőd volt, de éppugy, mint a mi czitadelánk, a gyorstüzelő ágyuk behozatala óta nincs többé katonai használatban. Gyönyörű hely ez, de oly meredeken van, hogy az építkezés szinte emberfölötti munka volt itt. *Zubovics* bele is betegedett és hat hónapig volt beteg.

Zubovics eltávoztával a Migazzi-kastélyt, a melybe *Peitler* volt váci püspök idejében a bűnös papokat internálták, *Porzolt* Kálmán, a Népszínház igazgatója vette bérbe s a kastélyt körülvevő híres erdőt is kibérelte vadász-terület gyanánt. Ezen a helyen valamikor *Mária Terézia* vadászott dálnvadakra s még mindig áll az a kis vadász-örszoba, a honnan e királynénk a vadra lesett.

Zubovics Fedor nem tudta megszokni az új klimát, ő is, felesége is, valamint annak nővére egyre betegeskedtek. Elhatározta tehát a kapitány, hogy visszajön Magyarországra. Amennyire örültek annak idején ellenségei a kapitány távozásának, épp úgy örülnek most barátai, hogy visszatér. És pedig ismét egy nógrádmegyei kastélyt bérelt ki. Hála Istennek, telik miből a kapitánynak, a szárazföldi torpedó hozott néki vagy egy millió koronát. Ez a szárazföldi torpedó a kapitány találmánya, a melyet 1878-ban, az orosz-török háboru idején alkalmaztak először és pedig a *Mehmed Ali* török seregében, a melyben akkor *Zubovics* szolgált.

A találmány bevált és csakhamar beszerezték az összes hatalmak.

A vitéz kapitány hazatérésének mindenkép örülni kell. Egy érdekes, vendégszerető, hazafias, igazi magyar ur tér vele haza s örülni kell a tudomány szempontjából is, mert hazahozza a muzeumát is, a melybe Ázsiában, Afrikában, Ausztráliában gyűjtötte a ritkaságokat. Hogy mily óriási ez a gyűjtemény, abból is kitűnik, hogy a mikor a kapitány elköltözött a Migazzi-kastélyból, csupán e tárgyak számára kellett tiz társzekér.

A kapitány egyébként nemrég kijelentette, hogy a gyűjtemény halála után a Nemzeti Muzeumot illeti.

* **A görög-katholikusok husvétja.** A görög szertartásu katolikus polgártársaink husvétii ünnepe vasárnap és hétfőn lesz. Az ünnepi nagybőjt pedig a mai nappal veszi kezdetét. A debreczeni görög katolikus hívek szokás szerint ajtatosan ünneplik meg a feltámadás magasztos ünnepét. Az ünnepi istentiszteletek sorrendje a következő: Ma Nagy-esütörtökön: reggel 8 órakor szentmise; este 6 órakor az Ur Jézus szenvedéseiről szóló evangéliumok felolvasása. Holnap Nagypénteken: délelőtt 9 órakor „Királyi imaórák”; délután 3 órakor gyászveszernye, az Ur Jézus sirbatételének emlékezete, prédikáció; ezután a legméltóságosabb oltárszentség kitétele a szent sirba. Este 6 órakor szentség betétel. Nagyszombaton: reggel 6 órakor szentség kitétel; délelőtt 9 órakor szentmise; este 6 órakor szentség betétel; éjjel 12 óra után feltámadási szertartás.

* **A város közbiztonsága.** A most lezajlott nagyvásár közbiztonsága ezuttal valóban mintaszerű volt. Egy-két kisebb esetet leszámítva alig történt számottevőbb dolog a közbiztonság rovására. S a mikor ezt konstatáljuk, készséggel ismerjük el a rendőrség ez irányban kifejtett munkájának érdemes voltát.

* **Részvétirat Thaly Kálmánhoz.** Az országos függetlenségi- és 48-as párt tagjai részvétiratot intéztek tegnap Thaly Kálmánhoz, Debreczen I. kerületének orsz. képviselőjéhez azon szomorú alkalmából, hogy Thaly Kálmán fogadott fia, Thaly Károly hadnagy főbelőtte magát. A részvétirat igen megleghangu és sok szeretettel emlékezik meg a nagy kurucz köztiszteletéről.

* **Dr. Hrehuss Viktor — táblabíró.** A hivatalos lap mai száma hozza, hogy az gazdaságügyminiszter Dr. Hrehuss Viktor debreczeni törvényszéki bírót, a felelőviteli bíróság elnökét, a budapesti kir. tételtábla rendes bírójává nevezte ki. Nagy örömmel regisztráljuk e kinevezés hírért, mert érdemes férfi, s jeles jogászember kitüntetéséről szól az. A kinevezést még becsesebbé teszi az a körülmény, hogy pályázaton kívül, meghívás útján lett Hrehuss dr. táblabíróvá. Amennyire nehezen esik elveszteni helyi jogászvilágunk egyik legjelesebb tagját, éppen oly szeretettel gratulálunk neki kinevezetéséhez.

* **Uj tanár a szigeti jogakadémián.** Gergely György jogtanárt, ki néhány évvel ezelőtt oly jeles szerepet vitt az ifjúság életében s ki két éven a kolozsvári kongresszus elnöke volt, Marmaros-Szigeten az ottani jogakadémia professzorává választották. Az új tanár fia Gergely Károlynak, a volt nagybányai lelkész és jeles tanügyi férfinak. A választást magában foglaló okiratot helybenhagyás és megerősítés végett ma küldötték be Kiss Aron püspökhöz. A választás felett a május 21-iki egyházkerületi közgyűlés határoz.

* **Baczoni Lajos utóda.** A dr. Baczoni Lajos jogtanár halálával megüresedett közigazgatási és statisztikai tanszék betöltésére érkezett pályázatokat a püspöki hivatal átutalta a főiskola igazgató-tanácsához, mely május hatodiki gyűlésén dönt a kandidáltak sorrendjére vonatkozólag. Jogászi körökben, de meg az illetékes helyeken is általános vélemény, hogy Baczoni utódja Dr. Kovács Pál, a kecskeméti ev. ref. jogakadémia jelenlegi tudós igazgatója lesz. Kovács dr. megválasztásával sokat nyerne egyházkerületünk s még többet főiskolánk.

* **Hym n. Goldberger A. V.** hirdetési-iroda tulajdonos leányát Irént Budapesten eljegyezte Moskovitz Vilmos. Az országosan ismert hirdetési-iroda tulajdonos leányának e frigyéhez mi is csatloljuk legőszintébb szerencsekívánatunkat.

* **Megőrült eselédleány.** Zeidl Emil állami állatorvos házában hosszabb ideje állott szolgálatban Nagy Erzsébet. Jómagaviseletű leány volt, csupán az utóbbi időben hanyagolta el a dolgát, mikor egy „Margit” nevű — eddig ki nem nyomozott nővel ösmerkedett meg, a ki úgy látszik különös dolgokkal beszélt tele a fiatal, alig 17 éves eselédleány fejét. Há-

rom nap óta különösen búskomornak látszott, de senkisémet sejtette a házban, hogy a szerencsétlen leánynak agyveleje hobbant meg. Tegnap délután már félrebeszélte és viselkedése is annyira gyanussá vált, hogy orvosért küldtek a háziak, a ki tényleg konstatálta, hogy Nagy Erzsébet elméleti állapota meg-hobbant. A megőrült eselédleányt a rendőrség segítségével nagy nehezen zárt kosiba ültették és beszállították a köz-kórházba; — vidéken lakó szüleit pedig táviratban tudatták leányuk szomorú sorsáról.

* **Lovagias-ügy a szinpadon.** Thália muzsa vidám otthonában, hol máskor a kaczagtatás gnómjai röpködnek s röptükkel bearanyozzák a ritkán telt ház mulatnivágyó kedélyét, a muzsaesarnok szinpadán tehát a napokban lovagias-ügy játszódott le. A játék tulajdonképen most is játék volt csak és semmiestre sem komoly dolog. Gubics Fülöp kellekes ugyanis összeszólalkozott Káté Imre másodvilágítóval s a vitatkozás hevében késével véletlenül megszúrta a világító embert. Káté könnyű testisértés vétsége miatt feljelentést tett Gubics ellen s Vég Gyula, a bűnügyi osztály főnöke a feljelentés alapján megindította a vizsgálatot.

* **Öngyilkos közhonvéd.** Lapunk tegnapi számában részletesen megírtuk, Kálmán Géza, margitai közhonvédnek a Péterfia-kaszárnyában elkövetett öngyilkossági kísérletét. A szerencsétlen, életunt katonát tegnap operálták a honvédkórház sebészeti osztályán s immár bizonyos, hogy — bár nyomorékon, de életben marad. E hírünkre vonatkozólag, melylyel mi szolgáltunk legelőbb is olvasóközönségünknek — egyik helyi újság tegnapi száma megjegyzi, hogy véletlenségből történt a lövés, vagy önesonkítási szándékkal. Ezzel szemben tartozunk annak határozott kijelentésével, hogy az önesonkításra vonatkozó föltevést mi sem támogatja — a véletlenség pedig teljesen kizárt, mert oda, a hol az öngyilkosság történt rendes, körülmények között talán mégse szokás Manlicherrel járni.

* **Botrány az utcán.** Nagy ribiliót csinált tegnap egyik nyugat-utcai bormérés előtt egy részeg napszamos. Noskhogya Andrásnak hívják a szeszkevelő férfit s valahonnan Arvavármegyéből szakadt ide. A szőke arcúlatú tót olyan ordítózást vitt véghez az utcán, hogy a közel lakók rémüldöző arczczal futottak ki lakásukból, azt hívták, hogy valami véres gyilkosság történt, vagy tűz ütött ki. A 68-as számú rendőr rendreutasította a rakonezátlankodó férfit, de ebben felfortyant a tót büszkeség és alaposan leszidta a rendőrt, majd meg dulakodni is kezdett vele. A rendőr csak nagy nehezen tudta megfékezni a garázda embert, kit aztán a bűnügyi osztály fogházába tettek pihenőre.

* **Megrogott betörő.** Szilágyi István nyíradonyi gazdálkodó felesége panaszt emelt tegnap a debreczeni rendőrség előtt, hogy szerdán hajnalját betörtek nyíradonyi lakásába s az egyik szekrényből 200 koronát loptak el. A betörők magas termetű, bekormozott férfiak

lehetek s a nyomok után itélve Debreczen felé tartottak. A rendőrség a panasz s a hiányos személyleírás alapján széleskörű nyomozatot indított a betörők kipuhatolása és letartóztatása iránt.

* **Ut az örvény felé.** Vérében van a rossz természet Komjáti Zsuzsa hajdu-böszörményi leánynak. Debreczenbe került eselédkedni, de tisztességes munka helyett a bűn útjára tévedt. Apró tolvajlásokkal kezdte, majd rendőri kihágásokkal folytatta. A rendőrség előtt számtalanszor vezekelt már elkövetett rossz tetteiért, fogadta is mindig, hogy jobb utra fog térni, de fogadását gyorsan ellefejtette. Tegnap ismét a rendőrség börtönébe került a rosszvérű leány. Most már a rendőrség mértéke is betelt és Komjáti Zsuzsát büntetése kiállása után tolonczuton kísérteti H.-Böszörménybe és egyuttal örökre kitiltja Debreczen város területéről.

* **Kalandor zsebmetsző.** Bechina Károly veszedelmes zsebmetsző Budapesten sokféle törvénybeütköző eselekedetet követett el. Mikor aztán észrevette, hogy nem tiszta körülötte a levegő, megugrott Budapestről és az összeharácsolt pénzzel elzónázott az alkalmasabb helynek kinálkozó Debreczenbe. Itt aztán teljes biztonságban érezte magát és újabb manipulációkba fogott. De az éber rendőrség hamarjában nyakon csipte és büntetésének kitöltése után illetőségi helyére Búdszent-Mihályra tolonczolják, hol bizonyára lelkes fogadtatásban részesül.

* **Koránérett gazember.** Mindössze tizenégy esztendő suhancz még Tagyi Imre és máris rengeteg apró bűn terheli a lelkét. Tavaly is, az idén is több rendbeli lopást követett el s ezekért állandó lakója volt a rendőrség fogházának. Tegnap is valami bűnös manipulációért érték rajta a jeles ifjút s most már kurtán — furesán bántak el vele. Örökre kitiltották ugyanis Debreczen város területéről.

* **Harapós kutya.** Tegnap adunk hírt egy veszedelmes kutya által okozott szerencsétlenségről s ma ismét egy ilyen esetről értesültünk, Altöldy Mihály városi tisztviselő kutyája az Egymalom-utca 4. szám alatt levő háznál megtámadta Szilágyi János biztosítási pénzbeszedőt és súlyos harapást ejtett rajta. Szilágyi jelentést tett a mérges természetű kutya gazdája ellen.

* **Tolvaj csendőr.** Kéry Sándor 27 éves mészárossegédnek, a mióta kilépett a csendőrség szolgálatából, a hol évekig volt alkalmazásban, rosszul megy a sora. Hogy segítsen a helyzetén, furfangos lopásokra vetemedett. Különböző nevek alatt lakásokat bérelt, a hol pár napig lakott is. Azután egyszerre eltűnt, magával vivén minden elemelhető dolgot. Ilyenformán rengeteg lopást követett el, a míg több feljelentés folytán a rendőrség letartóztatta.

* **Apagyilkos fiu.** Szántó községben a 14 éves Hodola György agyonütötte az édesapját. Mint tudósítónk írja, a fiu apja Hodola Mihály, iszákos ember volt, a ki napról-napra elverte a feleségét és gyermekeit. Vasárnap Hodola feleségét részeg fővel kirántotta ágyából és egy nyújtófával agyba főbe verte. A gyermekek sz-

alatt kimenekültek a szobából s csak akkor tértek vissza, a mikor apjuk elaludt. A tizennégyéves György hidegvizes ruhát rakosgatott anyja véres fejére. Mikor az anyja is elaludt, a fiu kiment a konyhába, előkereste az éles baltát s azal hatalmas csapást mért alvó apjára. Az apa — mint a gyilkos fiu a csendőröknek megvallotta — nem halt meg rögtön, de a mint felakart emelkedni, az embertelen gyermek addig ütötte, míg élet volt benne.

* **Megszöktette az anyósát.** Tiszakürtön Morócz András feleségét megszöktette a tulajdon veje. Morócz — mint nekünk írják — két évvel ezelőtt a leányát férjhez adta Litvai Sándor szabómesterhez Luczra. A fiatal asszony, a mikor beteg lett, hazament szüleihez s itt egy egészséges fiugyermeknek adott életet. Litvai két héttel ezelőtt meglátogatta nejét és kis gyermekét. Megérkezésekor felesége még gyengélkedett. Litvai vissza akart utazni Luczra, de anyósa rábeszélésére ott maradt. Szombaton reggel Moróczék arra ébredtek, hogy Moróczné, a már 45 éves anyós és Litvai, a vő, eltűntek, de nyoma veszett az öreg Morócz 200 forintjának is, a mit a szekrényben tartogatott. A csendőrség kinyomozta a szökevényeket s az asszony, mikor megtudta, hogy férje csak a pénzt akarja, rögtön kiadta a 200 forintot a csendőröknek, csak hogy ő zavartalanul élhessen a vejével.

x. **Örvendetes** jelenség, hogy reklám mal silányarut nem lehet a forgalomban állandóan megtartani, mert a közönség mai felvilágosodottsága mellett egyedül csak a jóáru érvényesülhet. Erre támaszkodva mint *tősgyökeres magyar gyáros* ajánlom a legújabb francia módszer szerint készített kitűnő **Pármai ibolya szappant**, mely a frissen szedett ibolya gyöngéd, kedves illatával bír s egy újabb módszer szerint hozzáadott bőrnemítő s üdítő szerrel készítve, oly kiváló mosdó szappan, hogy minden külföldit háttérbe szorít. Rendkívül szolid hatásánál fogva a *legérzékenyebb arcbőrűek* is nagy sikerrel használják. 1 drb. 80 fill., 3 drb. 2 k. 20 f. Készítője: **Szabó Béla** gyógyszerész, pipere-szappangyáros *Miskolc*zon Főraktár: **Debreczenben Kálnai** Lipót urnál. Ugyanott kitűnő gyermek szappanom és más mosdó szappanaim 20 fillértől lefelé kaphatók.

TANÜGY.

Modern tanítók.

Egyik előkelő tanügyi hetilapban olvassuk:

A szabadkai népiskolák igazgatói *Meszerics* Ferencz felügyelői-igazgató elnöklésével ülést tartottak, mely alkalommal azon viszonyról s tisztnél fogva, a melylyel az igazgató-tanítók a községi elemi népiskolák tanítói fegyelmi és nevelési állapota miatt minden irányban felelősek, azon szempontból, hogy az igazgatók az erkölcsi, valamint a szellemi nevelésre s oktatásra tartozó irányítása tervszerű és céltudatos lehessen, az elnök indítványára elhatározták, hogy minden, az iskolai oktatásra és nevelésre, a fegyelmelemre és rendtartásra vonatkozólag úgy módszertani, mint neveléstudományi és pszichológiai vezető eszmék és elvek hónapról-hónapra az igazgatói tanácskozásokon közös megbeszélés tárgyát képezendik, honnan azok az igazgató-

tanítók által kerületeikbe szétvitetvén, a szabadkai községi elemi népiskolai tanítás zálogát képezzék. Idevonatkozólag megállapodtak továbbá, hogy előbb a *népiskolai tantárgyak s illetve ezek keretében a tananyagának mikénti módszeres feldolgozását teszik osztályonkinti sorrendben vita, illetve közös megbeszélés tárgyává.*

Ennek kimerítésével a szorosan vett neveléstudományi és lélektani alapokon nyugvó paedagogiai módozatok kerülnek egyöntetűségi és kifejlesztési szempontokból a siker és az iskola jól felfogott célja érdekében napirendre. A legközelebbi ülésre a beszéd és értelem gyakorlatoknak mikénti és mily mérvű kezelése tüzetelt ki megvitatásul. Előadó: *Krizsanovics József* igazgató-tanító lesz.

A szabadkai tanítók példája mindenesetre követésre méltó, követésre méltó különösen olyan nagy városban, mint a miénk is, a hol évenként 100.000 koronánál többet adnak ki tanügyi célokra.

A szabadkai tanítók programja egy egész emberöltőre szóló. Eltekintve attól, hogy az összes népiskolai tantárgyak alapos és gondos letárgyalása is éveket vesz igénybe, a neveléstudományi és pszichológiai eszmék és elvek tisztázása kell, hogy folytonos éberségben és tevékenységben tartsa a tanügy munkásait.

A tantárgyakrevidálásának a munkája különben is nagyon elérkezett. Belátta ezt a miniszter is, midőn a népiskolai új tantervet, a mely sok fölösleges czafrangtól megmenti a népiskolát — 3 évvel ezelőtt elkészítette. Csak az az érthetetlen, hogy azt az új tantervet, melyet az egész magyar tanítóság hozsánával fogadott, miért nem lépteti már életbe a miniszter, mikor nap-nap után jobban és jobban érezi szülék és tanítók egyaránt a szükségességét?

A régi nevelési elvek közül is bizony sok a lomtárba kerül. A modern haladás szelleme mindenüvé beférkőzött már. Az iskola szürke falait is végig esőkolta s teremtő erejével új életet fakasztott ott belül.

A közös megbeszélés, az eszmék kicserélése bizonyára meg fogják szűlni ezeket a kívánt eredményeket.

Csak egy kis fáradság, s kevés jó akarat, a mi tudjuk nem hiányzik a mi tanítói gárdánkból sem és hisszük, hogy a szabadkaiak példáján felbuzdulva, az eszme itt is hűvekre és követőkre talál.

(B. J.)

MULATSÁG.

△ **Fazekas-majális.** A főiskola kebelében fennálló Magyar Irodalmi Társulat *Fazekas-majálisa* — mint most értesülünk — valószínűleg május 10-én lesz a nagyerdei Dobos-pavillonban. A programmon az eddigiek szerint nem fog szerepelni az ígért felolvasás, sem ének és zeneszám. Tisztán majális, de kedves és vidám majális lesz ez a tavaszi mulatság, mely minden bizonynyal fényesen fog sikerülni. A mulatságot mindköt akadémia összes hallgatói rendezik.

△ **Czipészek mulatsága.** A debreczeni czipész-csizmadia munkások és kisiparosok szakegylete május hó 3-án a Margit-fürdő disztermében zártkörű majális rendez egyleti könyvtára javára. A kedélyesnek ígérkező majálisra az előre

váltott személyjegy ára 1 korona 40 fillér, családjegy 3 személyre 3 korona 20 fillér. Az esteli pénztárnál váltott jegyek 20 fillérrel drágábbak. Jegyek előre váltathatók *Weidner G., Cziczó L., Réthy Gy.* és *Széplaky J.* üzletében, valamint a rendezőbizottsági tagoknál. A zenét *Kiss Béla* jólismert zenekara szolgáltatja. A mulatság esteli nyolcz óraker veszi kezdetét.

EGYLET.

○ **Iparos ifjak választó gyűlése.** Az iparostörvény értelmében az ipartestület kebelében fennálló békeltető bizottság tagjait e hó 27-ik napjának délutáni 3 órájára gyűlésre hivta össze *Boczko* Sámuel rendőrfőkapitány. A gyűlésen a békeltető bizottság segédtagjait választják meg, még pedig 36 rendes, 36 pótagot. A választó gyűlés az Iparos Otthon disztermében lesz s iránta igen nagy az érdeklődés iparosaink körében.

SZÍNHÁZ és MŰVÉSZET.

Heti műsor.

Csütörtökön, bérlét 166-ik szám „A” — újdonságul először: *Rablók*. Dramolett 1 felvonásban. Irta: *Zivuska Andor*. Ezt követi: *A kegyelemkenyér*. Színmű 2 felvonásban. Irta: *Turgenyev Iván*.

Pénteken, bérlét 167-ik szám „B” másodszer *Ugyanez*.

Szombaton, bérlét 168-ik szám „C” — új bemutatással: *A virágcsata*.

Vasárnap két előadás: délután 3 óraker, félhelyárrakkal: *Égy görbe nap*, bérlét 169-ik szám „A” — *Katalin*.

— **(San-Toy.)** *Sidney* színes, pompás muzsikája gyönyörködtette tegnap este ismét a *debreczeni* színházlátogató közönséget. A czimszerepet *Komlóssy* Emma játszotta művészi egyénisége minden bájával és képességével. *San-Toy* kedves dalai ezuttal is megtették a hatást, a minthogy sikere volt a *Székelyltyel* énekelt kettősnek is. *Faragó*, *Nagy Gyula* és *Makray* jók voltak, a mi sajna, *K. Tarnay* Leona szerepléséről ezuttal sem mondhatunk. Mert gyöngé, vékonyka hangjával meg is barátkoznánk, chunkanszerű tánczát sehogysem tarthatjuk helyénvalónak a *debreczeni* színház deszkáin. Kevesebb látványosságot és több gracziózitást, több művészetet kérünk. Az ének- és zenekar kitűnő volt. *Marthon* Géza, ki annak idején „San-Toy”-ban mutatkozott be, tegnap kezdte meg bucsuzását ugyancsak az édes kínai leánykáról szóló operettben. Biztos kézzel kezelte a karmesteri pálczát és zenei intelligenciája minden kiválóságával vezette a zenekar díszreteresen kifogástalan előadását. — (—)

— **(Kettős premiere est.)** Ma kettős bemutatója lesz a városi színház művészgárdájának. *Zivuska Andor* dramolettje, a „*Rablók*” és *Turgenyev* nagyhatalású színműve, „*A kegyelemkenyér*” kerülnek színre. A kettős premiere iránt általános és indokolt az érdeklődés.

TÁVIRATOK.

A miniszterelnök — a hírlapíróknál.

Budapest, április 23. (Saját tudósítónktól.) A hírlapírók országos nyugdíjgyestülete vasárnap tartja évi közgyűlését. Közgyűlés után — mint rendesen, ezuttal is társaslakomalevél, melyre Széll Kálmán miniszterelnök is megígérte megjelenését.

Egy katonatiszt főnyereménye.

Temesvár, április 23. (Saját tudósítónktól.) Az itteni Kereskedelmi Bankban tegnap bemutatott egy főhadnagy egy nemrég öröklött sorsjegyet, hogy nincs e benne a kihuzott számok sorozatában. Mikor tudatták vele, hogy a 100,000 koronás főnyereményt kapta — az örömtől rosszul lett. A főhadnagy szerencséje városzerte nagy szenzációt keltett.

Miniszterválság az orosz kabinetben.

Berlin, április 23. (Saját tudósítónktól.) A reggeli lapok jelentése szerint Vannovszkij orosz közoktatásügyi minisztert a csár szombaton fölmentette állásától. Miklós csár Popjedonoszev tanácsára állítólag nem akarta aláírni a középiskolák reformjáról szóló tervezetet, mire Vannovszkij beadta lemondását.

Szipjagin meggyilkolása.

Páris, április 23. (Saját tudósítónktól.) Szipjagin orosz belügyminiszter meggyilkolásából kifolyólag a párisi rendőrség 15 itt lakó orosz menekültnél házmotozást tartott és olyan iratokat foglalt le, amelyekből kiténik, hogy az illetők összeköttetésben állottak Szipjagin gyilkosaival.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ A bagosi apagyilkos, mint vádló. K. Varga Lajost, akit tavaly édes apja meggyilkolása miatt életfogytig tartó fegyházra ítelt a debreczeni esküdtbíró, tegnap egy fogházörrmester Illaváról Debreczenbe kísérte. K. Varga Lajos vádolni jött Debreczenbe. 1900, februárjában Szeleczny Gáspár csendőrörrmester néhány esomé szüzdohányt talált Vargáéknál s felszólította Varga Lajost, hogy fizessen neki 12 korona birságot, akkor nem tesz jelentést a dologról, ugyannerre kérte őt Spetkó Sándor segédjegyző is, a ki kapott is tőle hat koronát a hallgatás fejében. Varga most megvádolta Spetkót vesztegetés címén. A törvényszék azonban felmentette a volt segédjegyzőt. K. Varga Lajos pedig visszament abba a szomorú, kietlen világba, az illavai fegyházba, a hol külön-

ben most a szabómesterséget tanulja. Itt említjük meg egyuttal; hogy K. Varga Lajos igen jó színben van és sokkal kövérebb, mint volt elítélése idején. Ő is megnyugodott a Spetkó felmentésében s így a kir. törvényszék ítélete jogerős.

§ Verekedő legények. Rezes József és Sz. Kiss Gábor alaposan beszéltek tavaly nemes Hadház város egyik kocsmájában. Hogy aztán jóra fordult kedvük, ki akarták mutatni virtusukat. Epen kapóra jött feljük két legény Abrók Bálint és Abrók József. Rezesék beléköttök az Abrók fiukba, ezek sem hagyták magukat, mire nagy harczi riadalom keletkezett. A csata színhelyéről egyikőjük sem távozott kisebb-nagyobb sebesülés nélkül. Tegnap ültek felettük törvényt itt Debreczenben. A törvényszék elnöke Oláh Miklós, ügyész dr. Udvarhelyi Dezső volt. A délután kihirdetett ítélet szerint a kir. törvényszék Rezes Józsefet hat havi, Sz. Kiss Gábort, ki most katonáskodik, hat havi és tizennégy napi fogházra, az utóbbit ezenfölül 20 korona pénzbüntetésre ítélte. Az elítéltek saját érdekükben és az Abrók fiuk felmentése miatt is fellebbeztek.

A GYERMEK.

Regény.

Irta: Boy-Ed Ida.

Fordította: Gelsei Gyula.

(Folytatás.)

12.

Ella urnő igaz, hogy néha-néha hevesen kikelt egyik-másik ellen, de mindig a jóakarattal vezette; segítő keze, jó szava, szíves részvétele volt mindenki számára.

Házasságuk első éve hamar eltelt. Katinka ki nem fogyott a rendezkedésből a háztartás rendbeszedéséből, mert idegen kéz alatt meglehetősen elhanyagolt állapotban volt minden. Néha-néha meg is sokalta Willibald a házas szorgalmat s a nagy rend, mintha néha-néha elütte volna a kedélyességet, kényelmet. Igazságérzete azt parancsolta, hogy Katinkának bámulatos szorgalmát elismerje. Hálából nem egy apró helytelenségről leszokott.

Hébe-hóba rajta érte magát ilyen önképzésen s ez nagyon gondolkodóba ejtette.

Ella is zsörtölődött, ha a szivar hamut a szőnyegre verte le, de mégsem tett le erről a szokásról. Ella is kérte, hogy nagy eszmájával, amely gyakran sáros, piszkos volt ne menjen végig a szobákon, mégis akár hányszor sietett be úgy, ahogy volt, hogy neki „jó napot” kívánjon.

Honnan van ez? Második felesége kedvéért lemondott azokról az apró helytelen szokásairól, amelyek első feleségét bántották.?

Nem értette maga-magát.

Valahányszor Katinka levelet kapott, úgy bámult a címzésre, mintha idegen, mintha ismeretlen volna. Csak ritkán történt ugyan, mert a fiatal aszszony nem nagy barátja volt az írásnak; annak meg éppen nem érezte szükségét, hogy élményeiről a rokonokkal, barátnőivel eszmecserét folytasson.

„Nagyságos

Mainard Katinka szül. nemes Weickhemer-Sterneck urnőnek.”

Fejét rázta Willibald, esudákozott, hogy ez a címzés még mindig olyan ide-

gen előtte, mintha rosszul volna ezimezve. Valószínűleg a tízéves megszokás volt az oka; ha az ember majdnem naponta „Mainard Ella urnő-t” olvas, a láto-idegek szinte egészen hozzászoknak.

(Folyt. köv.)

VÁROSI

SZÍNHÁZ

Csütörtökön, 1902. évi április hó 24-én,
Itt először! !! UJDONSÁG!! Itt először!
ujdonságul először:
RABLÓK.

Dramolett 1 felvonásban. Irta: Zivuska Andor.

Ezt követi:

A kegyelemkenyér.

Színmű 2 felvonásban. Irta: Turgenyev Iván.

Vászon, kész fehérenemű,

Menyasszonyi kelengye, Szőnyeg, függöny, Butorszövetek

← nagy raktára →

Donogán és

Somossy

Kunz József és Társa
utódai cégneél — Kis-templom-bazar.

Nemes rózsafak

a legmegbízhatóbb kitűnő fajokban kaphatók igen jutányos áron

Farkas és Harabula

műkertészek

rózsa és növény telepén

kertész telep Mike-Péresi ut mentén virág esarnok fő piac nagy tőzsdé mellett.

Nagy készlet

tavaszi kiültetésre minden féle dísz és virító növényekből.

== Készit ==

Csokrokat,

Koszorukat,

Virág-kosarakat, és

mindenféle virág munkákat

a legfinomabb ízléssel legújabb divat szerint

rendkívül jutányos áron.

Élő vágott virágokból állandó nagy raktár. Vidéki rendelések gyorsan és pontosan teljesítenek. Kertek és virág ágyak készítése szolid árak mellett teljesítetik.

2593
1902 Tkv.**Árverési hirdetés kivonat.**

A debreczeni kir. tszék mint tkvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy a debreczeni első takarékpénztár végrehajtónak Nagy János és neje elleni végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényszék, a debreczeni kir. járásbíróság területén levő a mikiépési 1137 sz. tjkvben A I. 1071 b, 1120 b, 1470 b, 1509 a hrsza. felvett ingatlanokra 877 koronában megállapított kikiáltási árban az újabb a végrehajtási árverés elrendelése, annak fogantatására határidőül **1902 évi május hó 9-ik napjának d. e. 9 órája** Mikiépési község házában kikiáltott.

Kikiáltási ár a becsár azonban az árverésre kitélt ingatlan szükség esetén a kikiáltási áron alól is el fog adni.

Az árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirban letenni a vagy az 1881. LX. t. cz. 170 §-a értelmében bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű előmervenyt a kiküldöttnek átadni.

Az árvesi feltételek a hivatalos órák alatt a kir. tszék. mint tkv. hatóságnál és Mikiépési község házában tekinthetők meg.

Kelt a debr. kir. tszék. mint tkvi. hatóságnál 1902 márczius hó 10. napján.

Hegedüs,
kir. tszki. bíró.

Hirdetés.

Vámos-pécsi község határában, mintegy 8.000 katasztr. hold területen, a vadászati jog 1902. év június 1-ső napjától 1908. év május 31-ik napjáig terjedő 6 évre, a folyó év június 1-ső napjának d. e. 10 órájkor a helyszínen, község házában megtartandó nyilvános árverésen haszonbérbe fog adni.

Az árverési feltételek az alispáni hivatalban és a község házában a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.

Kelt Vámospécsen 1902. április 8.

Előjáróság.

A legújabb

női ruhaszövetek, delain, batist, zephir és mindenféle mosó ruha kelmék

óriási választékban
raktára érkeztek

Donogán és Somossy
Kunz József és Társa utodai
czégnél Kistemplom-bazár.

257.
1902. á. számhoz**Hirdetés.**

A Nagym. Kereskedelemügyi m. kir. Minister Ur az 1902 évi április hó 10-én kelt 39 számú rendeletével a II-ik alföldi transzervális állami közut 212.0—291.869 szakaszán levő végleges szerkezetű műtárgyak helyreállítását 13831 kor. fill. összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkák kivételének biztosítása céljából az 1902 évi május hó 5-ik napjának 11 órájára a debreczeni kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhívának, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat (az ajánlati költségvetéssel együtt) a kitiűzött nap 10 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

Az ajánlathoz az általános feltételekben előirt, az engedélyezett költségösszeg (illetve az ajánlati költségvetés végösszege) 5%-ának megfelelő bánatpénz (vagy a bánatpénznek az állampénztárnál (adóhivatalok, vámhivatalok, sóhivatalok stb.) történt letételét pénztári nyugta) csatolandó.

A szóban furgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Kelt Debreczen. 1902. április 17-én.

Latinovits Mihály,
kir. főmérnök.

257.
1902. á. számhoz**Hirdetés.**

A Nagym. Kereskedelemügyi m. kir. Minister Ur az 1902 évi április hó 10-én kelt 39 számú rendeletével a II-ik alföldi transzervális állami közut 212. o.—291, 869 szakaszán levő betoncső átvezetők helyreállítását 9058 kor. 29 fill. összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkák hivatellének biztosítása céljából az 1902 évi május hó 5-ik napjának 10 órájára a debreczeni kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhívának, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat (az ajánlati költségvetéssel együtt) a kitiűzött nap 9 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

Az ajánlathoz az általános feltételekben előirt, az engedélyezett költségösszeg (illetve az ajánlati költségvetés végösszege) 5%-ának megfelelő bánatpénz (vagy a bánatpénznek az állampénztárnál, adóhivatalok, vámhivatalok, sóhivatalok stb. történt letételét igazoló pénztári nyugta) csatolandó.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Kelt Debreczen 1902. április 17-én.

Latinovits Mihály,
kir. főmérnök.

**A legjobb arc-
szépitőszert a** **SERIAL-ARCZKENŐCS,** Egy tégely ára
1 kor. 40 fillér.

mely az arcot tisztítja, fehériti és bársony puhává teszi.

Minden ártalmas alkotórész nélkül!

Serail-szappan. } Kitiűzött toillet szappanok a
Epe-szappan. } o kenőes használatához o
Serail-crème. nappali használatra. =

Serail-puder. Kiváló finom arcpor
három színben, fehér, rózsaszín és crème
1 doboz ára 1 korona.

Serail-szájviz. A legjobb szájviz.

Főraktár: **Dr. Rothschnek V. Emil, Mihalovits
Jenő, Tóth Béla, Füleky Pál, Muraközy László,
Balázs Ödön** gyógyszerész uraknál, valamint **Jósa és Jóna**
urak droguariájában.

Kapható továbbá a készítőnél: **ROZSNYAI MÁTYÁS** gyógyszerertárban,
Aradon, szabadságtér, valamint minden más gyógyszerertárban.

Egy kis tégely ára
70 fillér.

APRÓ HIRDETESEK

Minden apró hirdetés, a mely 10 szót tartalmaz, e rovalban husz fillérért lesz közzétéve: Minden további szó közzétételéért 4 fillérért eszközöljük. Vidéki tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a levélbélyeg a válasza beküldetik. Vidékiek az utalvány szelvényére is rávezethetik a hirdetéseket.

A KINEK ismeretségi hiány

háztartásra
nevelőre
üzletlátsra
üzletvezetőre
könyvelőre
segédre
ispánra
vinczellőre
kulcsárnőre
gazdasszonyra
szakácsnőre
szobaleányra
szolgállóra

kecsisra
házmesterre
stb.-re
van szüksége

A KI

eladni vagy venni kíván
butort földet
bort szőlőt
üzletet stb.
házat

adja fel hirdetését

a
"SZABADSÁG"
kiadóhivatalánál.

Vaj,

naponta friss
kilója 1 frt. 20 kr-ért
kapható

DEUTSCH LAJOS
fűszer kereskedésében
Piacz-u. 38.

Négy szoba

és hozzátartozókból álló
szép utcai lakás jutá-
nyosan azonnal kiadó.
Bethlen utca 13.

Martinkán

négy nyilas szőlő nagy
pajtával együtt eladó
Czím a kiadó hivatalban.

Székelyhidon

a piac legélénkebb helyén levő 4 cat. hold tel-
sőségen elhelyezett mű
henger gőzmalom, teljes
felszereléssel, lakóházzal,
elhalálózás folytán fele
részben eladó. Az ügylet
özv. Turmenetein
Györgyne székelyhidi
jakos, tulajdonossal köt-
hető meg.

10 év óta fennálló

havi és heti részletül-
temben a tavaszi áruk
nagy választékban meg-
érkeztek és áremelés
nélkül árusítatnak Kohn
Hermann Hatvan-u.

Olesó bevásárlási

ferrás vászon, karton,
ruhaszövet, kész blousok,
kötények, paplanok és e
szakmába vágó cikkek
Feldman Cz. és Tarsa
czégnél, Debreczen, Si-
monffy u. (városi bérház).

Hol a jó és olcsó!

Fazekas Kálmánál
Hatvan u. 4 sz. (Koszo-
rus-ház), hol mindennemű
földfestekek valamint pil-
lanat alatt száradó szo-
bapadló és butor lak-
kok, firnisz, vékony és
vastag asztalos enyv 38
kr. kilója és minden e
szakmába vágó cikkek
olesóbban mint bárhol a
nagyérdemű közönség reu-
delkezésére állanak.

Itt a tavasz!

és vele együtt megérkeztek a legfino-
mabb és legolesőbb

szobapadló lakkok

zománcz festékek, vízhatlan butor
lakk, Kencze, mindennemű hazai és
francia földfestekek, és saját őrlésű
olajfestekeink, melyek a nagyérdemű
t. közönség becses pártfogását várják

Hazafias tisztelettel:

NEUMANN és WEISZ

diszfaragványok, fournirok és gór-
léczek gyári raktára Hatvan-u. 5 Big-
nióház.

Hirdetmény

Ezennel közhírré teszem, hogy
a vb. Gyarmathy József csödtöme-
géhez tartozó s a csödleltárban
454—591. tétel szám alatt felvett,
összesen 1208 K. 12. f.-t kitevő
követelések a csödválasztmány 1902.
évi márczius hó 1-én hozott hatá-
rozata értelmében nyilvános árve-
résen a debreczeni kir. törvényszék
árverési termében bírói kiküldött
közbenjöttével f. évi ápril hó 29-én
d. e. II óraker a legtöbbet ígérőnek
el fognak adatni.

A csödválasztmány a követelé-
sek fennállása, valódisága vagy be-
hajthatósága tekintetében nem sza-
vatol.

A követelések jegyzéke aluli-
rott tömeggondnok irodájában a
hivatalos órák alatt megtekinthető.

Dr. Nyiri Ernő
ügyvéd, tömeggondnok.

483 902.

Másolat.

Egyek község előljáróitól.

Hirdetmény.

Egyek község 5632 kat. hold
570 □ ölet tevő vadász területén
a vadászati jog az 1902-ik évi má-
jus hó 15-től kezdődő 6. (hat) egy-
másután következő évre, vagy is az
1908 évi május hó 15-ig Egyek
község házána az 1902. évi május
hó 15-ik napján d. e. 9 óraker tar-
tandó nyilvános árverésen a leg-
több bet ígérőnek haszonbérbe fog
adatni

Az erre vonatkozó árverési felté-
telek Egyek község alólirott jegyző-
jénél a hivatalos órák alatt megte-
kinthetők.

Egyeken, 1902. évi ápril. 5-én.

Mikula György,
bíró.

Devics Lajos,
jegyző.

TURUL PERMETEZŐ

a jelenkor legjobb peronospora
permetezője javított alakban,
1902 Modell.

Fényesen kiállotta a próbát!

Teljesen szilárd, rézalkot-
részekkel, egy perczalat kive-
hető szélkazánnal.

Könnyű, jó és biztos munka.

Kapható:

Kontsek Géza

magkereskedésében

Kossuth utca 7. sz.

Legjobb

szőlőkarók

10 koronától kezdve ezrenkint

kaphatók:

Balog Dávid telepén

Debreczen. Miklós-utca végén.

Megérkeztek!

A legszebb tavaszi ujdonságok

női divatszövetekben

Bluz selymekben,

Tennis, chiné és

De laine szövetekben,

napernyőkben.

Szabó Lajos fiai

czégnél,

Debreczen — Rózsater.

Hallatlan

olcsó árban kapható

egy teljes férfi-öltönyre

való ruhaszövet bármily színben, a ta-
vaszi és nyári idényre 3 méter

2 forint 75 kr-ért.

A vállalat készpénzfizetés mellett ösz-
szevásárolja a posztógyárosoktól a visz-
szamaradt árukat és így ily hallatlan
olcsó árban boesátja eladásra. Nincs te-
hát semmi félrevezetés benne, hogy ily
mesés olesó árban kaphatók e ruhaszö-
vetek, melyeknek minden darabja válo-
gatott minőségű, divates mintájú és
megéri a vételár kétszeresét.

Megrendeléseket csak utánvétel mellett
eszközünk.

A nagy forgalom miatt és tekintetbe
véve a rendkívül olesó árat, mintákat
nem küldünk.

Vidéki megrendeléseknél a szín meg-
jelölése elegendő.

Központi ruhaszövet-kiviteli vállalat

Budapest, V., Ferencz József-tér.